

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér. félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utczai, Pollác-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttíri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Városaink fejlesztése.

Abból az alkalomból, hogy a városok polgármesterei újból kongresszusoztak Szegeden, érdekes lesz egy-kétpillantást vetni városaink fejlődésére, mert ennek szemléleténél ki fog tűnni újból a belügyi igazgatás fontossága.

Akár mennyire javítjuk iskolaügyünket, pénzügyünket, kereskedelmi igazgatásunkat, közgazdaságunkat — bármilyen üdvös legyen is az iskolai fejlődés és tanítás, a testvériségről, egyenlőségről, szabadságról való katedraibölcselkedés, a történelem minden intelme, a közoktatási igazgatás minden eredménye: megsemmisítheti mindezt a belügyi igazgatás fonáksága. Mert ha a belügyi igazgatás megelégedezik a társadalom szellemi fejlesztéséről, testileg sem fejleszti és ha megelégedezik a fizikai egységes követelményekről is, a szellemi és erkölcsi egészség követelményei mellett, akkor a belügyi igazgatás megrendíti az államot lét-alapjában, mert lehetetlenné teszi, hogy a társadalom tagjai, mint helyesen fejlődött fizikai egyedek, a polgári kötelesegeiket teljesítsék. És mert ez így van: a modern állam ezértele követelményével lép a belügyi közigazgatás elé.

Ezért látjuk, hogy a szabadságot

leginkább szerető államoknál is, amelyek legjobban igyekeznek az alkotmányos jogokot kidomborítani, a központosítást, az igazgatásnak egy kézbe való összevonását a legjobb akaratall sem lehetett megakadályozni és a bürokratizmus fejlődését a leg-erősebb igyekezettel sem lehet megsemmisíteni.

De mikor állam és társada'om — ezértele követeléssel fellépve — igényével fokozza az állami igazgatás feladatait, a szabad államokban mindenütt gondoskodnak ellenszerekről, a közszabadságoknak erősebb biztosítékokkal való körülzáncolásáról és az önkormányzati tényezők és közegek hathatósabb támogatásáról.

Amikor tehát a miniszterelnök mint belügyminiszter, a napokban egy nála járt vidéki küldöttség előtt azt fejtegette, hogy ő a városok fejlesztését is teljesíti a programjába és a városi élet virágzóvá, a városok gazdasági életének mélyebbé hatóvá tételét igyekszik előmozdítani: ebben nemcsak közigazgatási, hanem gazdasági kérdést is látunk, mert szemben az állam összpontosító tevékenységével, igenis városok vannak arra hivatva, hogy csomópontjai legyenek az önkormányzati szabadságnak, hogy továbbra is ők legyenek fejlődési tűzhelyei a magyar szellemnek és a magyaroso-

dásnak, hogy belőlük áradjon ki a fa /aik közt élő középosztály és független polgári elem demokratikus szelleme és szabadságérzete s így a városok tétessenek ismét azzá, amikké — tudjuk ezt — régi fejedelmünk, törvényeink, intézményeink tenni kívánták: gócpontjaivá az igazi önkormányzat: szabadságnak és a független polgári szervezetnek.

A vidéki városoknak illetén ápolása azonban így egyszerűen, pusztá kijelentésekkel meg nem oldható. Ez a kérdés csak egy nagy, szerves program alapján jut sikeresen dűlőre.

Ha mélyebben beletekintünk a városok háztartási és pénzügyeibe, vagy gazdasági életébe, — látjuk azt a rendkívüli aránytalanságot, mely a városok pénzügyei tekintetében abban az irányban áll elő, amint a jövedelmük felosztásra kerül egyrészt a saját kulturális, egészségügyi, szegényügyi árvaügyi, önkormányzati költségeik fedezésére, másrészt amit e jövedelemből áldozni kell azon nagy és magasztos feladatokra, amiket az állam, mint nagyobb közület rájuk hárított.

Megelégedéssel konstatálhatjuk ugyan, hogy újabb időben új gyáraknak a vidéki városokban vagy azok közelében való elhelyezésével — ilyen vidékeken nyomban élénkebb gazdasági élet lüktet. De az államnak minden

TÁRCA.

Ha nem leszek.

Ha nem leszek, s beszélni fogtok rólam
Fiúk, leányok, kik ismertetek:
Köny ne csordujjon, bús szó ne fakadjon,
Vidíman, nyájasan csevegjétek,
Hiszen tudjátok, vig fiú valék én,
Arcomra nem szállott sötét ború,
Sokat mulattam, még többet kacagtam,
Csak a szívem volt kissé szomorú.

Csak a szívem. Értéktelen portéka.
Valakinek nem kellett a szívem.
S a szívem elbujt mélyen, ó be mélyen!
Nem jött elő azóta sohasem.
Ah! jöttek nők! Mámorba fűlt a bánat,
A csókjuk tűz, szerelmük szinarany...
Vérem vulkán lett, a lelkem szívarvány,
De szívem egyszer sem lett nyugtalan.

S az ilyen kriptalelkű embereknél
Nem ritka az a különös eset,
Hogy minden értelmes, valós ok nélkül
Egy szép napon úgy megcsömörlenek
És kérdezik szelíden önmaguktól:
Mi: dolgoz it, hát nem volt még elég?

Miért akarnád hát végigbőjtölni
Az élet hét sovány esztendejét?

S akik ilyet kérdeznek önmaguktól,
Azok kurtán szoktak felelni rá
S álmodni mennek, csendes, tiszta álmot
A hús, közömbös, öreg föld alá.
Fejfájuk elvész, a sirjuk besüpped,
Nő rajta fű, gaz és egyéb virág...
Madár is téved néha rá dalolni,
Hogy milyen szép is vagy te szép világ.

DALNOK.

A fogalmazó úr.

Valahogy összekerültek ketten. A méltóságos kisasszony karesú aranytolla sikkes munkalattal nyújtotta a kezét a fogalmazó úr rokkant acélpennájának, aki merev, félhivatalos tartással hajtotta meg magát.

— Minő véletlen szerezence; mondotta kissé érdes, rekedt-hangon.

Aranytoll kisasszony ábrándosan nézett körül költői teremtés volt, az aranytollak arra vannak predesztinálva. De meg különben is

azzá kellene lenniök a környezetben, amelyben élnek. Liliomlevélhez hasonló, édes leány-ujjak sikklanak rajtuk keresztül, fehér leányszoba sejtelmes légköre cirógatja őket, s a esipkefűgöngyös ablakban trillázó szerelmes kanári madár ringatja el. Óvé a munka, az örökös küzdés. Naphosszant, s sokszor még éjszaka is futnia kell a papiroson, a betűk is gyászolják, a mint hosszú, fekete sorokban maradnak utána. Ha még panaszkodik s nyikorog keservében, csak annál rosszabb sors vár rá, — eldobják.

— No, de én mégis kivétel vagyok; monda az acélpenna. Az én uram nem olyan, mint a többi. Bár ismernétek őt a kiasszonyaitokkal együtt úgy, a hogy én ismerem. Tizedik éve szolgálom hűséggel, becsülettel s jóformán egyek vagyunk. Én tudom minden gondolatát, a szíve utolsó rejtékébe zárt titkát is. Együtt örülünk, együtt búsulunk vele. Én szoktam vigasztalni, ha olykor elcsügged, mert a nagy emberek is kétségbeesnek néha. Igen, nagy ember az én uram, ha most még nem is egészen, de én tudom, mennyit növekedett s még mi lesz belőle. Mikor együtt jöttünk el a kis székely faluból tíz évvel ezelőtt, — nem volt egyebe mint egy kopott kabátja, a kabátja zsebében én magam s a

törekvése és áldozatkészsége mellett is ez utóvégre csak szórványos jelenség. Szerves, rendszeres, elfogulatlan ez irányú működés kell ahhoz, hogy a helyzet általánosan javuljon. Mert legyen akárki akármilyen híve a fővárosnak, helyeslje bármilyen mértékben azokat a nagy áldozatokat, amik a főváros fejlesztése érdekében esnek: be kell látni, hogy — ha hazánk mint magyar nemzeti állam akarja hivatását betölteni, ha beakarja továbbra is fogadni a nyugati államokból ideáramló eszméket, fejlődési irányzatokat és intézményeket, e feladatnak csak úgy felelhet meg, ha kulturális, tanügyi és egyéb intézményeit magyar városokban helyezi el és ezzel megerősíti a magyarság ellentálló erejét.

Tudja mindenki, hogy volt idő, melyben a városok a hazának nagy szolgálatokat tettek. Tudjuk, hogy fejedelmi kiváltságlevelék és országos törvények különféle szabadalmakkal ruházták fel a városokat, egyenkéntiket önálló törvényhatósággá is tették. Azért történt ez, mert belátták, hogy a városi életre szükség van, ha önálló, független polgári elemet akarunk nevelni és megaknázni alkotni az autonóm közigazgatás szabadságkörét.

De amint ma már a szabadalmi városok jelentőségükben alább szálltak s egy új gazdasági és fejlődési irány keletkezett, párhuzamosan ezzel örömmel konstatahatjuk, hogy a városi élet nemcsak az iparnak és a kereskedelemnek lett csomópontja, hanem középpontja a nemzeti életüktesésének is, ellentétben a régi századokkal, melyekben, éppen mert idegen telepeket kellett a városokban meghonosítani, idegen volt a szellem is, mely ezek falaitól kiáradt. Nagy feladat hármlék tehát a törvényhozásra és a kormányra. Az, hogy a magyar városokat virágoz és erősen fejlődő középpontokká emeljék. Ez pedig elérhető, ha a belügyi kormányzat első sorban arra fektet súlyt, hogy a vá-

rosokat közigazgatásukban és mozgásukban a vármegyéktől lehetőleg függetlenítse.

Mert lehetetlen, hogy aggodalmat ne keltsen a vidéki városok költségvetéseinek tanulmányozásánál az az észrevétel, hogy bevételeik nagy részét először is állami feladatok teljesítésére kell fordítaniuk, ezenfölül viselniük kell a vármegyék által rájuk hárított pénzügyi terheket, miknek sok esetben sok város abszolúte semmi hasznát nem látja. Csak aztán, mikor mind-ezekre már pótdóval megsarcolták a polgárait, — következhet sora annak, hogy a maguk kulturális és gazdasági céljaira fordíthassák a pótdó maradékát. Innen van, hogy rendezett tanácsú városaink nagyrésze csaknem száz percentes pótdóval adminisztrál s innen van, hogy a rendezett tanácsú városok polgármesterei is országos gyűlést tartottak már egyszer, melyen erősen hangoztatták annak a szükségességét, hogy az állam lehetőleg méltányos legyen a városok iránt és kártalanítsa őket valamiképen azért, hogy a saját pénzükhöz fizetett tisztviselőkkel végeztetnek állami feladatokat.

Mert tény, hogy saját belső szükségleteiket veve, egyes vidéki városok ma már alig tudnak megküzdni a járványok irtóztatóan pusztító erejével és nircsenek abban a helyzetben, hogy az ivóvíz kérdését, a világitás kérdését, a csatornázást és számos más feladatot, gazdasági kérdést, ami mind fölül várja előbbre vitelét, — megoldhassák; — attól pedig, amit Németországban, Ausztriában, Franciaországban látnak, hogy az önkormányzat keretein belül bizonyos jövedelemre tegyenek szert, nagyon távoli állanak a mi vidéki városaink, valamint attól is, hogy községi pénzüzetek, kulturális s gazdasági intézmények létesítésével, a vidék kellő kihasználásával javíthassanak helyzetükön, mert erre egyáltalában nem jut eszközük.

Elérkezett éppen ezért a legfőbb

ideje annak, hogy a vidéki városok segítése kérdésével behatóan foglalkozunk és nagy, fényes munkát végezzünk az az állami férő, hazánk jövő nagyságára kiható feladatot teljesítene, aki arra törekednék, hogy a vidéki gócpontok megteremtésével egy-egy megintathatlan közjogi bástyát emeljen és egy-egy egészséges közgazdasági erőforrást nyisson meg az országnak.

Az egészségügy revíziója. Midőn a korszellem megértette az állammal, hogy kötelessége az egyes polgárok egészsége fölött való gondoskodás: abban a percben az állam elismerte a közegészségügy nemzetgazdasági jelentőségét. És ennek így kell lenni, mert az állam erje polgárainak egészségétől, gazdasága az egyesek munkabírasától függ.

Ezt a nagy igazságot régen felismerték az angolok, és köztudomású, hogy a leggazdagabb és legegészségesebb is az angol nép. Hogy mily en gazdag: ezt taglalni nem lehet feladatunk, de hogy mennyivel kedvezőbbek az egészségügyi viszonyai, — ezt igen s e részben elég arra hivatkozni, hogy míg Angliában 1000 emberre 18 halálozás esik, addig hazánkban ugyanennyire 33.

A közegészségügyet állami fenhatóság alá az 1876. XIV. t-cikk helyezte nálunk először; sajnos azonban, hogy az azóta lefolyt 26 évi tapasztalat arra tanított meg bennünket, hogy ez a törvény csak elvi elismeréte annak, hogy a polgárok egészségéről az állam köteles gondoskodni. Mert ez a törvény ideális elvből indult ki, de alkotói nem számoltak a gyakorlati étellel, a gyakorlati viszonyokkal és a társadalom fogyatékoságával. Ez a törvény nem praktikus és ebben van a főhibája; h é z a g o s, mert nem ölel fel mindent, rendelkezési részben írott betű maradtak, más részükben kivihetetlenek éppen az előbbiektől impraktikus volta miatt.

És hogy e törvény 26 évén át nem jutott revízió alá, ennek nem az az oka, mert viszonyaink talán nem változtak, vagy hogy ezeknek még most is megfelelne; — hanem oka az, hogy az intéző körökben nem volt

szívében egy csomó banat. A kabatot az apjától örökölte, én értem az utolsó krajcárját adta, a sok banat, keserűség a szegény özvegy édes anyjára szorogatta a szívét. Hogy ugyan mi lesz már abból, ha ő is ott hagyja.

Hanem aztán csak ölte valahogy a banatot a munka, mert ez a kettő nagy ellensége egymásnak. A munka meg pénz hozott a banat helyébe. Ha akármennyi rosszat is beszélnek a pénztől, — de én csak azt mondom: ki hogy tudja forgatni. Egy öreg tintartató beszélte nekem, hogy mikor az embereket kitalálták a pénzt, a földből két szellem tanult elő. Egyik volt a jó, másik a rossz szellem. A jó szellemé lett a pénz egyik oldala, a rosszé a másik. Most aztán a cserencétől függött, ki hagyta fölül a jó és alul a rossz szellemet. Az én uramnak jó szerencséje volt, úgy lehet az özvegy édes anyja imadkozta rá. Aldas volt az utolsó krajcárján, hogy szinte kettő lett az egyből, mert alig esztendő mu va megirhattuk a szegény özvegy asszonynak: no édes anyam, most már visszaválthatja a rozsmaringos kis házat és unneplő szép ruhat vehet magára, ha a templomba megy.

Hanem azért ő maga az apjától örökölt kopott kabátjában járt mindig. Talán azért nézték le úgy a nagyúri kiasszonyok. Mert életében csak abban hibázott az én jó uram, hogy egy olyanfajta kiasszonyba szeretett bele. Még előlem is rejtegette egy darabig, hanem aztán csak rájöttem. De hiszen belátom, hogy nem tehet róla a szegény uram. Talán a rossz szellem olvasott rá igézetet, hogy megrontsa a jobban.

Az aranytoll egy kissé felbigyesztette az ajkait, azután csendes méltósággal szólott: — Ne vegye rossz néven, édes uram, ha reflektálok egyes nyilatkozataira. Nem éppen az irósszonyban megsértett fél beszél belőlem, mikor oly kicsinylőleg tetszett beszélni a többek közt az én kiasszonyomról is, — de bocsánatot kérek, nem tetszik ismeremni a leányokat. A leányok egyáltalában, akár finom selyemruha borítsa a hajlós tagjait, akár olcsó babos karton, a szívük a lelkük egyforma, — fehér, tiszta és szelíd, mint a galamb, — de néma mint az orgona billentyűje, a hegedű érintetlen húrja. Egyik se szólal meg magától, ha még oly szerelmesen is tudna beszélni.

Ez már így van, édes barátom. S ti ezt ezért nem fogjátok megérteni és nem is tudnátok méltányolni soha, hogy ebben a hallgatásban mennyi erő rejlik, mennyi büszkeség és mennyi önmegtartózkodás! A ti szerelmes uraitok, ha a szívük csordultig tele, ha a bizonytalanság vagy a családos árnyéka lepi meg őket, hirtelen találnak vigasztalást is könnyben, — a világ előtt meg annál érdekesebbé lesznek. Míg a szegény lányoké a csendes tőrés, a hallgatás...

Köröskörül a felhomályban almatagon itegtetek a fák sötétlő gajlyai, a levegőben erős ibolyaillat szállongott és Aranytoll szinte abrandosan folytató:

— Szereti a kiasszonyom, persze, hogy szereti... Számot se tud adni róla, de örül a perceknek, amiket nálunk tölt, megbúsulja a napot, mikor nem láthatja. Megbúsulja, meggyászolja a lelkében, mert a szemének, az ajkának csak kacagnia kell mindig, mert ugyan mit is mondanak különben a fényes vendégek, a kik nyalni járnak hozzájuk. Nem illik rontani a más kedvét. Legkivált a hazi kiasszonynak, ha még olyan nagy megerdítésbe kerül is.

meg a kellő érzék a közegészségügy nagy fontosságát írta.

A gombamódra szaporodó rendeletek mind csak ötlestervezések alkalmából látnak napvilágot, éppen azért nagyrészt ellentmondók és hasonlítanak ahhoz a csizmához, melyre feltátnak feltot rak a mester, de a csizma azért mégis csak a régi rossz marad. Megelőzője pedig nálunk mindennek főképpen a bürokrácia. Elméleti alapon szerkesztetnek rendeletek, a statisztika tudományát gazdaságjuk számféjtésekkel; a népet minden áron ki akarják oktatni az egészség ápolására a nélkül, hogy számba vennék az értelmi műveltsége fokát: mindezek bizony nem tezik jobba, gyakorlatiasabbá a közegészségügyi viszonyokat.

Az 1876-ki törvényen alapul nálunk minden; ez ivja elő a betegeknek általában orvosi segélyt való ellátását. Hogy ez milyen rossz, mutatja az a körülmény, hogy ezekre megy azon községek száma, melyek olyan nyomorúságosan fizetik orvosait, hogy állásuktól egyre-másra szólni kénytelenek.

Ugyanaz a törvény gondoskodik a testi vagy szellemi munkaképtelencokról; hogy mi módon, sajnos, mutatja a példa, mely szerint a hazánkban levő 50 s néhány ezer testi és szellemi bénából mindössze néhány száz nyar csak állami gondozást.

A jó lakasok, tiszta ivóvizet, a hamisítatlan tapszerket ugyan a rendeleteken kívül ki ellenőrzik, vagy kinek van módjában a nép vagyoni helyzetén úgy változtatni, hogy ami rendelve van, tényleg betartható is legyen.

A ragályos betegségek meggyógyításáról, elterjedéséről drákói rendeletek intézkednek, de nem szóltak azzal, hogy ezek végrehajtása teljesen lehetetlen, mert nincs a népnek elég tagas lakása, nincs elég kenyere és nincs, aki a rendeleteket végrehajtsa. Mert míg a községi és körösvonak egészségügyi joga nincs, hanem csak a községi bíró és szolgabíró közt lebeg, addig az ő minden rendelkezése csak irott betű, sőt a legtöbbször gúny tárgya a községi előjárások előtt.

Vagy nem neveltséges-e a kuruzslásról szóló törvény végrehajtása? Jobban büntetnek egy csirkefogót, mint egy kuruzslót, holott az utóbbi százak életét tetheti

De a te urad nem látja a mosolygás között az eltöltöt bántatot, mert ilyenek a férfiak valamennyien, azt várják, hogy a lányok boruljanak a nyakukba. Ő neki nincs elég bátorsága hozzá. Egy igazán szerető, komoly, elszánt férfi mindenre kész a szive boldogságáért. Nem ismer akadályt.

Acéltól csöndös cinizmussal mondta: — Hat próbáljuk meg összehozni őket. Aranytoll jökevényen csapott a tenyérébe:

All... S azután hogy, hogynem: Acélpenna és Aranytoll csakugyan nyíléb töltötték a dolgot. A méltóságos kisasszonyok fényes vendégei ugyan nagyon csodalkoztak a választáson, a kis fogalmazó úr igénytelenségét róva fel leginkább; de hat ők bizonyára szemüveget viseltek, a min keresztül nem tudták megállni, hogy az nem is ember, hanem csupa szív.

Jules.

tönkre. Szabadon működik ma mindenféle esudaktor, kuruzsió, isten tudja miből lett fogorvos, mert hiszen csak akkor lehet ellenük az eljárás megindítani, ha kihágáson kapták őket, vagy határozott esetről történik feljelentés. Akkor aztan elítélik őket 25—50 koronára.

Az országos betegpólosai adó pedig, mit mindenkinek meg kell fizetni, jól kamatozó tőke az államháztartásban. S mert bizonyos, hogy az 1876. évi egészségügyi törvény rendelkezései jórészt kivihetetlenek, — természetesen, hogy e törvényt revízió alá kell venni. Ezt követeli a közérdek.

Revízió alá kell venni olyképen, hogy ne csak a központi vezetés legyen állami, hanem az egész közegészségügy, kezdve a legalsó fokon fel a legmagasabbig — állami tisztviselők útján.

Szóval: államosítani kell a közegészségügyet az egész vonalon.

A siketek hallanak. A „Diel-illustrirte Welt” folyóirat 27 ik száma Chiswick High Road, No. 626. London, W. egy csudatoló kúra leírását tartalmazza siketség és fejszűgás ellen, amely kúrát a beteg otthon, a lakásán is alkalmazhatja és amelynek mindenkor kitűnő eredménye legyen. A nevezett lap ezt a számát mindenkinek bérmentve megküldik kívánatra, aki címét a folyóirat szerkesztőségéhez beklüdi.

A pénz- és áru-uzsora.

Voltaképpen semmi kiemelkedő eset nincs most, mely az uszora-kérdést aktuálissá tenné. Az Országos Mezőgazdasági Egyesület mégis előtárta ezt a kérdést, szaktanácskozás elé vitte és ezzel alkalmat nyújtott Károlyi Sándor grófnak arra, hogy egy nagyon szép beszédet mondjon.

A nemes gróf egyrészt a szocializmustól, másrészt a plutokráciától fél. Orvoslást keres, de nem talál. Nem is találhat, mert abban látja ő az uszorát, hogy a kereskedelem abban az egy kérdésben, hogy magának minél nagyobb hasznokat teremtsen, szigorúan összetartó, bárha a konkurrenciá az egyes esetekben sokszor már tűrhetetlen is és abban látja az uszorát, ha valamely pénz-tözsér magas kamatlabért ad kölcsön pénz.

Rossz helyen keresi Károlyi Sándor gróf az uszora fogalmát, mert szerintünk az uszora-vetéséget elkövetheti az is, aki nem kér a kölcsönadott pénze után magas kamatokat. Csak azt nevezük mi uszorasnak, aki egy káros hitelügylettel adósának vagy vevőjének szorult anyagi helyzetét olyankor zsákmányolja ki, amidőn e helyzet kizsákmányolásával az adótot egész vagyoni helyzetében megrontja. Tehát az uszora lényege voltaképpen a rosszindulatban, a kapcsi haszonlesésben van.

Eppen ezért áru-uzsorat elismerni nem szabad. Ilyen az életben, a gyakorlatban nem létezhetik. Amit a nemes gróf áruuzsoranak ismer, az egy közönséges család, mert fondorlatos természetű és tévedésbe ejtő, vagy pedig teljesen jogosult és becsületes egy ügylet.

Természetesen a gabona-elővetékre vonatkozik az aruzsora elnevezése és fogalma. Ez az ügylet, ha rosszhiszeműség van benne, ha az eladó fél megrontására való törekvés látható rajta, fondorlatos család, de amiut ezt a nemes gróf maga is nagyon jól tudja, bizonyos esetekben becsületes ügylet, olyan ügylet, amelyent a magyar arisztokráciának minden tagja kötött már és szokott kötni a plutokrácia tagjaival és melynél sem az eladó fél szorult anyagi helyzete, sem annak kizsákmányolása szerephez nem jut.

Tény azonban, hogy van a magyar társadalomnak és e társadalom vezetőinek egy lényeges és alapos hibája. Nevezetesen az, hogy ha valamely kérdés megvalósítása

érdekeben mozgalom indul meg, akkor a magyar társadalom vezetői ebben a mozgalomban minden eszközt felhasználják, nem törődve azzal, vajjon a kérdés megvalósulása esetén az új létesítmény értéke felér-e azoknak az értékeivel, melyeket ez az új létesítmény megsemmisít.

Száz korona haszonért, mely az enyém lehet, tízezer korona kárt csinálók maoknak. Ez az elv az, mely közös mozgalminkban is érvényesülni szokott. Ezt látjuk magában az uszora-mozgalomban is, melytönkre akarja tenni a szabad kereskedelmet csak azért, hogy egy szövetséget alkothasson, melylyel magának bizonyos hasznót teremthet. Hiszen a szabad kereskedelem haszna olyan nagy érték, melyet semmiféle szövetkezet nem helyettesíthet.

Vezérfonala a nemes gróf beszédének az is, hogy a munkára, műhelyekbe neveljük az ifjúságot, hogy keresete legyen, hogy ne kényszerüljön a plutokrácia hatalmába dőlni. Igen, éppen ez az az elmélet, ez az a gondolat, melynek megvalósítására törekedni kell. De engedelmet kérünk, éppen ezt a gondolatot nem lehet megvalósítani akkor, ha nem lesz szabad kereskedelem, ha majd nem a plutokrácia, hanem az uszora ellen alakult szövetség fogja teljesíteni a gabona-elővetéleket és a pénzkölcsön-osztásokat.

Lehet, hogy ez a szövetség becsületesebb lesz, mint a szabad kereskedelem, de kegyetlenebb lesz, mint az uszoras. Nem lesz szándékában megrontani az ő ügyfelét, hanem öntudatlanul, szándék nélkül keserveesebben és kínosabban fogja zaklatni, mint a vérszopó uszoras. Mert aki valaha próbálta, hogy egy nagy országos testülettel üzleti összeköttetésben állni, vagy egy magánemberrel üzleti összeköttetésben állni: a kettő között mi különbség van, az tudja már, hogy szorult viszonyok között a testülettel szemben alkalmazkodni nem lehet, mert a testületnek, bármilyen becsületes szándékú is, szive nincsen, azzal szóba állni, nem lehet, az a bajt meg nem érzi, a panaszt meg nem hallja, de a magános ember, ha uszoras is, ha vérszopó is, ha gazember is, bizonyoskörülmények között érez, fél, legalább is okosságból és haszonlesésből engedékeny.

Az uszorat sem a gabona-elővetélek megszűntetésével, sem a kamatlab leszállításával elpusztítani nem lehet és fájdalom, mint-hogy a gonosz szándék jelenlétének az egyes esetekben meghatározni nagyon nehéz, az uszora tényét igazgosságon konstataálni csak nagyon ritka és kivételes esetekben lehet.

Valamikor 30—40 százalékos kölcsön-nel voltak terhelve a magyar földbirtokok. Ma már a 8 százalékon fölüli kamatbetáblázást uszorasnak tekintik. Ez is csak azt mutatja, hogy kisebb kamatlab mellett éppen úgy lehet uszora, mint nagyobb kamatlab mellett. De vajjon ebből szabad-e arra a következtetésre jutni, hogy a szabad kereskedelemnek korlátot vessünk? Bizonyára nem.

Es akármilyen tisztelettel hajolunk is meg Károlyi Sándor gróf beszéde előtt, nem fogadjuk el az a vélemény, mely szövetségre hívja a társadalmat a plutokrácia ellen, mert ez a vélemény új társadalmi osztályt teremt, holott a társadalmi osztályok egymástól már úgy is megdöbbenő módon távolodtak el.

Nehéz hallás — Egy gazdag nő, arúki Nicholson dr. mesterséges füldeijával nehéz hallásból és fülzűgásból gyógyult ki, a nevezett orvos intézetének 75,000 fírt adományozott oly célból, hogy olyan siket és nehéz-halló gyének, akik nem rendelkeznek az anyagi erővel ahhoz, hogy maguknak ilyen, füldehártyákat megszerezhessenek, ingyen, juthassanak ilyenekhez. Levelek címzandók, 6270 szám alatt Nicholson Intézetének „Long colt” Gunnesbury London, W.

Ujdonságok

Szentes, 1902. május 29.

— A váci püspök Szentesen. A váci egyházmegye fiatal püspöke: Csáky Károly gróf holnap érkezik bérmáltájában Szentesre.

tesre, ahol nemcsak az egyháza, hanem a városi hatóság is, őt megillető díszszel és kitüntetéssel készül fogadni az egyházfejedelmet. A püspök Magocsról jön Szentesre uradalmi fogaton. A községből délután 5 órakor indul el és így előreláthatóan fél 7 órakor a város alá érkezik. A fogadás előkészületeiről ezeket írhatjuk: A katolikus egyháztanács négy tagja, élükön Nováczky Gyózzal holnap reggel egészen Magocsig utazik a püspök elé és mar ott üdvözi. A városi hatóság és közönség részéről az üdvözlő fogadás a szegvári körögy csárdánál, tehát a város határára lesz, ahová holnap délután 3 órakor, Matéffy Ferenc dr. polgármesterrel élükön, a városi tanács tagjai kivonulnak. Kiséri a városi tanácsot a lovas díszbandérium és a hívek sokasága, akik a főpásztor elé a határig fogatokon mennek ki. A határnál a város nevében Matéffy Ferenc dr. polgármester mond üdvözlő beszédet. Aztán a menet, élén a lovasbandériummal tovább folytatja útján Szentesre, ahol a vasárhelyi utó végén állított díszes diadalkapunál, a katolikus egyház nevében az egyháztanács elnöke: Arády Kálmán főkapitány üdvözi a püspököt, mire az egyházfejedelem a plebániára vonul be, ahol, a bérmalás ideje alatt, Ulár István dr. plebános pápai prelátus vendége lesz. A bérmalás két napig tart és segédletét képezik az aktusnál a püspökök: egy kíséretében levő oldalkanonok és egy ceremóniárius. Jun g felszentelt püspök, aki szintén a vacsi püspök kíséretében van, Szentesről Csongrádra utazik át, ahol ő fog bérmalni. Csáky gróf püspök Szentesről, Szolnokot át hazautazik Vácra.

— **Hivatalátadás, hivatalátvétel.** A városnál tegnap volt a lelépő tisztviselők hivatalátadása és ugyancsak tegnap vették át hivatalukat az újonnan megválasztott tisztviselők, tekintet nélkül arra, hogy a választás ellen adattak-e be fölbevezések, vagy nem és hogy egyes malcontens emberek tettek-e távirati panaszt a helyigaznásztól az alispán ellen azért, mert a hivatalátadásokat eirendelte, vagy nem? Lakos Imre dr. volt polgármestertől tegnap délelőtt 11 órakor búcsúzott a tisztikar, melynek szószólója: Bugyi Antal főjegyző élénken hangsúlyozta, hogy a tisztviselők mindig szeretettel fognak visszaemlékezni Lakos polgármesterégre, aki nekik mindig jószágos, igazság-szerető, a munkásságban, kötelességtudásban példaadó főnök volt, amire Lakos Imre megmagasztalt felelt, magát a volt tisztviselőtársak további szíves barátságába ajánlva. Matéffy Ferenc dr. mint polgármester tegnap délután 5 órakor foglalta el hivatalát és a tisztikar ugyancsak Bugyi Antal főjegyző vezetése mellett, ma délelőtt 11 órakor fogja őt üdvözölni.

— **Vármegyei műutak építése.** Vármegyénk több törvényhatósági közüjának műutá kiépítése most van folyamatban. Nevezetesen most kötik össze a szentes-mindszenti utvonalt két szakaszt és kiegészítik a szeged-tápi műutát. Az őszel pedig a szeged-csongrádi közút építéséhez fognak. Az állam-építészeti hivatal részéről Regdon Géza és Weisz Szigmond kir. mérnökök vezetik az útépitéseket. Itt említi meg, hogy Kruspér Pal főmérnök hivatalfőnök most járta be az újonnan épült vármegyei műutakat és hogy a pénteken este Pünköszt Ferenc kerületi műszaki leügyelő is vármegyénkbe jött, hogy a műutak szakos inspekciónak eszközölje.

— **A dorosmai iskola-igazgató.** A vármegyei fegyelmi választmány befejezte azt a vizsgálatot, melyet Czékus Andor dorosmai állami iskolai igazgató ellen azért indított meg, mert hogy a nevezett igazgató a mult évi képviselőválasztás alkalmával nem tudatta a tanítókkal a közoktatásügyi miniszternek azt a rendeletét, melyben a miniszter meghagyta, hogy a választás napján az iskolákban az előadás szünetel. Az igazgató ellen felhozott ez a vad igaznak bizonyult s a fegyelmi választmány őt ezért pénzbírsággal sújtotta.

— **Az örök Sima Ferenc.** Rusztikus, de szinarany igazmondas a magyar példaszó mely azt tartja: »Kutyából soh'sem lesz szalonna.« — Hat úgy is van az. Aki egyszer belekötött a bűnbe, — akárhogy forduljon is az élete sora: igen csak visszaesik, megint a bűnbe és ritka kivétel a jó útra tért bűnös, kiről szentírás példáz. Sima Ferenc lám, hogy a törvény sújtó keze elől megszökött az édes hazából, túl a tengereken — Amerikába, az új világban ne kezdett új, tiszta életet, ott is csak folytatta bűnös manipulációit, az emberek becsapását, pénzüket elharcosolását, éppen úgy, akár itthon cselekedte. A »Magyarok Csillaga« című, Mc. Keesportban megjelenő újság majus 9-ki száma kapott tegnap kézhez, mely ugyancsak szép dolgokat mond el a szentesi nép volt hírhedt apostoláról. Azt írja ez a lap »A pittsburgi zászlós szentelés« című cikkében, hogy Sima Ferenc egy Pipoly Gyula nevű korcsmárossal, és egy Fecsó István nevű sörágenssel panaszolva agitációt folytat kint az amerikai, moungahelavölgyi magyarok ellen; azt írja továbbá, hogy Sima egy fillér nélkül érkezve meg New-Yorkba ott lázításért üldözöttnek szerezte szökésben levőnek hazudta magát és könyöröadamonyokat gyűjtve jutott el Mc-Keesportba, Kovács Kalman ottani katolikus lelkészhez, a volt gyevi barathoz, aki vendégszeretettel fogadta, míg azt hitte, hogy tényleg politikai martír, de azonnal kiadta az útját, mikor megtudta, hogy lopásért, hűtlen kezelésért és okirathamisításért szökött meg a büntetés elől, ami úri embernek nem szokása. Megtudjuk továbbá a lapból, hogy Sima Mc-Keesportban ügyvédi és temetkezési irodát nyitott, a hitelezőit becsapta, adósságaiért árvereztek, amivel szegényt hozott a magyar telepre. Adósságai egy Szajbert Mariska nevű leány nyakába szakadtak Matuzák József reá bízott pénzt nem küldte haza Magyarországra s csak mikor bűnvádi feljelentést tettek ellene, fizette vissza a pénzt — Szóval: a kutyából nem lett szalonna Amerikában sem.

— **Esperes helyettesítés.** A Szabó János esperes elhunytával megüresedett békes-bánati reformatus egyházmegye képviselői majus 25-én értekezletet tartottak Debrecenben és az esperesi teendőik ideiglenes végzésére Szeremleci Sámuel vásárhelyi lelkész kérték fel. Szeremleci azonban, rendkívüli elfoglaltságára való hivatkozással, a megbízást nem fogadta el s így az értekezlet Garzó Gyula gyomai lelkészét egyházmegyei tanácsbíróként kérte fel, hogy az esperesi teendőket, helyettesi minőségben ideiglenesen ellássa. Az egyházmegyében különben mozgalom indult meg az iránt, hogy a szeremleci Sámuel lelkészt valassák majd

meg, aki ez esetben nem térne ki a megtisztelő bizalom elől.

— **Alkotmányos élet Tápén.** Rég nem voltak a kis gyékényes Tápénak olyan nagy napjai, amilyeneket most él, mert hát — nagy alkalmosságok ritkán tarkázzák az egyhangú falusi életet. Alkotmányos küzdelmek színléte most a község. Tegnapelőtt volt ugyanis a községi képviselőválasztás, holnap meg általános tisztújítás lesz a faluban. Mind a két alkotmányos voksolásra hetek óta folyik már a készülődés a községben.

— **Diák-mulatság.** Az állami főgimnázium ifjúsága június 7-én sétahangversenyyel összekötött nyári táncmulatságot rendez a túl a kurcai ligetben, az ez évi ifjúsági tanulmányi kirándulás alapja javára. A sétahangverseny és a 4 alsóbb osztály táncmulatsága délután 3 órakor, a felsőbb osztályok táncvígalmá estén 9 órakor kezdődik. Belépődji a sétahangversenyre felnőtteknek 20, gyermekeknek 10 fillér, az esti táncvígalmomra családjegy 4 korona, személyjegy 2 korona.

— **Életfogytig elítélve.** Az öreg Kállai József gyilkosnak: Szépe Ferencnek sorsa most már véglegesen megvan pecsételve. Az esküdtek verdiktje alapján, tudvalevően, a szegedi törvényszék életfogytig való fegyházra ítélte a gyilkost, aki ez ítélet ellen semmisségi panasszal élt. A kir. kúria azonban azt a semmisségi panaszt elutasította és így az ítélet most már jogerős lévén, Szépe Ferencet valószínűleg már rövid időn elszállítják Szegedre a leg súlyosabban elítélt fegyencek gyűjtőhelyére, Ilavára.

— **Halálos kínzás.** Csongrádon a mult évi október 24-én Pintér Gáspár járásbírószági kézbesítő leszurta Horváth Ilést. Az esetet családi pórtárvarkodás előzte meg, melynek az volt a következménye, hogy Horváth és a felesége rátámadtak az új utcában Pintér Gáspárra, akit a földre tepertek, megszurkáltak és egy moslékveverő faval fejbe vágta. A kézbesítő feltápaszkodott és el akart futni, de Horváthék újból megragadták. Pintér ekkor előramotta zsebkését és úgy összeszurkálta Horváth Ilést, hogy az a helyszínen meghalt. A kir. ügyészség halált okozó súlyos testi sértésért fogta vadba Pintér Gáspárt, akit azonban a törvényszék, a majus 28-án megtartott főtárgyalás során felmentett a vád és következményei alól azzal az indoklással, hogy jogos önvédelemből cselekedett. Horváth Ilésnént azonban elítélték 8 napi fegyházra és 10 korona pénzbírságra, mert súlyos testi sértést ejtett Pintér Gáspáron.

— **Leány az apja ellen.** Kisteleken a napokban egy leány a sógoraival szövetekezett arra, hogy az apját meglöpi. Tervük sikerült is, de a meglöpött ősz ember csakhamar rájött a kedves lánys és a veje cselekedetére és fejelentette őket a csendőrségnek. A minap ugyanis feltörték az öreg Slezák Mihály kisteleki lakos pincéjét és elvittek 150 koronát. A csendőrség erélyesen nyomozott a vakmerő betörők után, de nem talált rájuk. A szerencsétlen öreg ember törte a fejét, hogy ki lophatta őt meg. Addig gondolkodott, míg végre rájött, hogy mas nem követhette el a lopást, csak a lánys, meg a veje. A lopást megelőző napon — emlékezett rá — látta, hogy titkon összesugott a kettő. Ez gyanút keltett az öregben és jelentést tett a csendőrségnek, amely aztán kiderítette, hogy a leány tényleg a sógoraival szövetekezett a pince feltörésére. A pénz azonban már nem találtak meg a bűnre szövetekezettekél.

— **Ebmarás.** A Mikóczy Imre fábiani tanyáján a napokban elszabadult lencséről őrizés és mután előbb a tanyabeli jószá-

gokat összemarta volna, elrohant hajnalban a tanyáról és egy az útszélen haladó cseléd-leányt, majd a szomszédos tanya egy kutyáját tépelt meg. A szomszéd tanyán a gazda aztán szerencsésen elkapta a dühöngő eb nyakláncát és elzárta a bejáratot. Azóta orvosilag is megvizsgálták a dögöt, de az orvos még nem állapíthatta meg, vajjon vesztett-e vagy nem? A megmárt leánynak az első orvosi segélyt Eisler Samu dr. nyújtotta és fel fogjak szállítani a budapesti Pasztör intézetbe.

— **A Tisza titka.** Csongrád alatt egy férfi holttestét vette ki a Tisza a napokban. Az ártérben bukkantak rá a halászok a kiöntés fuzeszei alatt. Az előjáróság a holttestben Turi János helybeli illetőségű kovács-székédt ismert fel, ki legutóbb egy csongrádi kovács-mesternél dolgozott. E hó 13-án nyomtalanul eltűnt és azóta nem találtak schol. Az napon ugyanis lakodalomba ment egy tiszpartti hazhoz, onnan reggel felé eltavozott s azóta nyoma vesztett. A szerencsétlen fiatal embert nagy részvét mellett temették el. A rendőrség most erőiesen kutat annak kiderítése céljából, hogy öngyilkos volt-e a fiú, avagy valamely büntény áldozata? Mitan pedig gyanús okok merültek fel, valószínű, hogy a hullát ma vagy holnap exhumálni fogják.

— **Májális.** A szentesi ír. népiskola növendékei a f. hó 3-án d. u. 2 órakor a tül e kucán levő ligetben májális tartanak, amelyen úgy a szülőket, mint a tanügybarátokat szívesen látja a tanítótestület.

* **A magyar Ösztende szézónja.** Az előkelő közönség által frekváltak hazai fürdőknek egyike, S i ó f o k május 31-én nyitotta meg szézónját. Siófok fürdőigazgatósága, a közönség igényeit szem előtt tartva, a vendéglőt és kávéházat házi kezelésbe vette át és mérsékelt árak mellett életbe lépteti a penzió rendszerét. Örömmel veszi ezt mindenki tudomásul és a magyar fürdőző közönség nem fogja elmulasztani hazánk eme természeti szépségét, a gyönyörű szép S i ó f o k o t felekeresni, hol főleg az idegbetegek találnak leginkább gyógyulást.

* **Egy új mezőgazdasági géppár Buda-pesztén.** A halunk már eddig is jó hírnévnek örvendő Hoffer és Schrantz cég Kispesztén, az Ulői-út mentén, nagyszabású, modern berendezésű mezőgazdasági géppárral építettek, melyet jelen ebben tűzbe is helyeztek. Nevezett cég eddig csak bécsi gyártelepén készült gépeit hozta hozzánk, melyek jószágok, jó anyag felhasználásával végzett pontos kivitelük és hűni viszonyaikhoz alkalmazott helyes szerkezetük miatt, külföldi voltak dacára is általánosan elterjedtek és kedveltekké váltak.

Annál örvendetesebb az a körülmény, hogy e gépek most már itthon készülnek. Magyar munkásoknak ad kenyeret a gép- és magyar anyagot dolgozva fel, valódi hazai iparcikké termet.

A gyártelep minden egyes műhelye és felszerelése mintaserű, épületi szépek, egyszerűek és világos helyiségekkel bírnak. A gyár 600 munkás foglalkoztatására van számítva s jelenleg 300 munkással dolgozik. Mint tisztán mezőgazdasági géppár, ezen Hoffer és Schrantz-telep gyártelep a legelső közt foglal helyet és a jó kezében levő vezetés, valamint a mintaserű modern berendezés elég biztosított nyomatok jó gyarmatnyok előállítására s a magyar gazdaságosság részére ezen új hazai géppárral határozott nyereséget jelent.

* **Szép, tiszta, üde arcból a legkönynyebben és legbiztosabban a Földes-féle Margit krém használatával állhat érhető el.** A közkedvelt és világhírű Földes-féle, törvényesen védett arckenőcs semmi ártalmas anyagot nem tartalmaz; szeplőt, májfoltot, pattanást és az arc mindennemű tisztálattalanságára nap alatt eltávolítja, a rancokat, redőket kisimítja és az arcnak finom, fiatal, rózsaszínű ad. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Szpt. pan 70 fillér Pudén (3 féle színben) 1.20 k. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógy-

szerésznél Aradon és minden gyógyszer-tárban. (1)

A Beck Julius úr boltja.

Julius Beck alias Beck Gyula Bécsben székelt nagyiparos s amint ez már igazi telivér osztrákhöz illik, áruforgalmában nem hagyja ki a számításból Magyarországot se Beck Gyula műkereskedő. Képet árul öt forinttól feljebb és pedig rámásult vesztegeti képeit — ezen a poton penzenk. Nem reprodukciót. Dehogy. Odáig nem ereszkedik le. Eredeti festményeket s a legtöbbjét különböző méretekben.

Mindenestre érdekes újítás a piktúra terén, hogy a művész a neki tetsző tájat előbb lefesti kilencven centiméter hosszú és hatvan centiméter magas vászonra. Aztán rögtön olyanra is, aminek százháza centiméter a hossza és nyolcvan a magassága. Annak harminc forint az ára, ennek negyven. Egyéb előnyeik között azzal is dicsekedhetik a Beck Gyula úr boltjából kikereskedti eredeti festmény, hogy: mosni lehet! Ha antik színezetet kap, egy kis szappanos víz újra moderné varázsolja.

Ez a képerkesedés olyan érdekes dolog, amivel érdemes kissé közelebbről is megismerkedni. Beck Gyula úr aligha engedne bepillantást atelierjába, azért hát ime mi áruljuk el ennek az en gros produkciónak némely titkait. Beck úr egész csomó mesterembert foglalkoztat, akik neki reggeltől estig pár száz telepíngált vásznat liferalnak. Ha jól megy az üzlet, akár éjjel is festenek napnyugtát és déli verőfényt. Gázvilágítás mellett. A munkások egy része a kék eget csapja oda a sorjában kifeszített nagy csomó vászonra, a másik nyomában jár ennek s meglepetni a műben a zöld mezőt, berket, vadot, a harmadik vizet analóg hozzá. A negyedik viskót, palotát, hangulatos váromot lehel a csörgedező patak vagy a fodros tenger mellé s van olyan is, aki csak úgy a fejből zergét, rókát, kutyát pingál mindennek a tetejébe. Így készülnek azok az eredeti festmények, amelyeket nemcsak hogy a műértő publikum becses figyelmébe ajánl Julius Beck, hanem sokféle, jámbor hatóságok támogatásával kiállításokon is bemutat. (Valaki fölhívja a figyelmünket arra, hogy legutóbb Deésen volt egy ilyen kiállítás — a vármegyéhez termében.)

Hogy a Beck úr géppárra az emberi korlatoltság kibaszására létesült, azt nem kell bizonygatni. Az ilyen eredeti festmény előállítás a általánosabb ipar, mint akármicsoda iparnak nevezett, de a művészetig fokozható mesterség. S hogyan lehetne a pénzilmek ezt a visszaélést egy napon elmeletni azzal a művészzel, ami manapság már a reprodukció? Azzal hogy lehet. Beck úr arjegyeket ad ki a portekájáról s annak a végén köszönőlevelet közöl az intelligens publikum köréből, akárcsak olyan gilisztaporról lenne szó, amely érdemesebb bizonyult az eilis merésre. S míg Magyarország fővárosában egy-egy igazán a hivatás magaslátán álló műkereskedő árma azzal bajkodik, hogy miképpen tegye valóban köztársasági azt, amit a magyar mesterek alkottak, hogyan fokozza a reprodukció máris lehelletszerű finomságát odáig, hogy a művészi alkotásra tökéletes mása jusson el az olyan publikum elé, amely nem képes a Múcsarnokban vagy a Nemzeti Szalonban vásárolni képet — az úgynevezett intelligens közepes-tályból egész sor ember akad, aki kijelenti Julius Beck urnak, hogy a k ü l d e m é n y e l e meg van elégedve. (Fejtűnően sok közöttük a polgári iskolai tanár. Hogy lehet ez? Hiszen ebben az iskolában készítik elő a fiúkat a technológiai szakiskolák számára. Hát ha a tanár csak annyire tudja, hogy mi a művészet, mit tudhat, mit sejthet a tanítvány?)

S Julius Beck úr Bécsből konkurrál a művészi nyílván álló, mesterek munkáit mesterileg sokszorosító reprodukcióival. Hihetetlen ez ez kétségbeejtő az olyan emberre nézve, aki az intelligens érzsében, érzelmeiben fejlett magyar elemtől várja ennek az országnak fölszabadulását éjpen az ilyen durva becsapásból alól, amelyet csak a kiskorúsággal szemben mernek elkövetni a kultúrációnk Beck Juliusai.

Mulatságos ennek a firmának a katalógusa. Kettő van neki, egy német és egy magyar. Egy olvasónk beküldte a sorok írójának mind a kettőt. A klišék ugyanazok mind a két füzetben, hanem read, edes magyarom, különböző kedves figyelemmel gondol Beck Julius. Ami

képesnalmány alá a német katalógusban az van nyomatva, hogy Táj a Rajna mellől, az kép a magyar prospektusban Részlet a Tisza partjáról. Voltaképpen valami különösen be sincs csapva ezzel a publikum, mert akik a kép-maszatolt összedolgozták, a Rajnát se látták soha és a Tiszát se látták soha. Bánja is azt Beck Julius és bánja is azt — sajnos, keserve: igazság — az a bizonyos intelligencia, amely olyan naiv, hogy eredeti képet akar kapni öt forinttól feljebb s eredeti képet a — raktárból. —

A német katalógusban van valami vidék-forma, aminek azt a nevet adta Beck Julius, az Isten neki ugyancsak rója fel büntül, hogy: Részlet a b ó d e n i t ó m e l l ő l. — A magyar arjegyzekek ugyanez a kép szintén t ó és szintén r é s z l e t, csak hogy a B a l t o n m e l l ő l.

Ezek után Beck Julius boltjával körülbelül tisztában lehetünk s akkora naivaitat már igazán nem tudunk elképzelni, amely tűnődve megálljon a keresztútján, zsebében a kis pénzcsékével, amit a maga gyönyörűségére fordíthat s töprengjen, hogy Beck Juliusba dugja-e a pénzt, vagy komoly, igazán művészi reprodukciót vásároljon.

Thury Zoltán.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon közeli és t-voli rokonoknak, ismerősöknek és a gazdasági egyesület ifjúságának, akik május hó 27-én fejlethetetlen Sandor funkának végtszességétételen megjelenésükkel s részvételük nyilvánításával szomorúságunkon enyhíteni szívesek voltak, fogadják ez úton is halas köszönetünk.

Halász Szabó János és nejje Rűsz Molnár Eszter.

Gazdasági és üzleti értesítés.

Szentes 1902. május 31.

A hét fokozódó száraz meleg időt hozott, mely jótékony hatással van a növényzetre. Az előző hetekben sok eső a föld színét össze paskolta, mely most acékemény-ségű; a vetemények ki kelni alig tudnak, jót tenne tehát egy kis lanya esőzés, hogy a kapálás munkáját megkönnyítene. A gabona árakról a következők jegyzhetjük.

Búza 78—79 klós mnya 8 ft. 50 kr., 76—77 klós mnya 8 ft. 840 kr.
Arpa köbfe 4 ft 60 kr.,
Kukorica köbfe 4 ft 60 kr., aprószemű 5 ft.
Szalonna mnya 46—47 ft.
Hízott sertés tiszta vagásra 45—46 kr. különként számítva.

Népesedési mozgalom.

1902 évi május 24—31-ig.

Születtek: Lábos László. Boros Imre. Zsiga Julianna Török Eszter. Kis Terézka. Szabics Imre. Solyom Bálint. Sebők József. Szathmari Istvan. Czucz Eteleka.

Házasságot kötöttek: L. Szűcs Péter Bőszormányi Terézával. Szenyéri Sandor Nagy Eszterrel.

Meghaltak: Jankai András 81 éves, végelgyengülés. Pataki János 59 éves, szív-szelhűdés. Halász Szabó Sándor 21 éves, tudóvész. Grecsó Julianna 16 éves, tudóvész. Mitlászóczi Maria 21 éves, tudóvész. Ugrai Lajos 4 éves, vesclol. Czákó Irzsebet 1 éves, béluhur. Vari Maria 7 éves, vörheny. Vas Sandor 2 hónapos, béluhur. Csak Julianna 8 napos, ranggörcs. Szabics József 71 éves, szívültengés. Dóczy János 69 éves, vesclol. Czucz Eteleka 2 napos, születési gyengeség. Marsi Rozália 62 éves, gerincez agy.ob. Orgován Ferencz 5 hónapos tudóv.

Vasúti menetrend.

Ervényes 1902 május 1-től

Szolnok—H.-M.-Vásárhely

Budapestől indul 10 óra é 8 óra 30 p. éjjel 2 óra 15 p. délután.

Szolnokról indul 3 óra 21 perckor éjjel, 11 óra 40 p. délelőtt és 4 óra 48 p. délután.

Szajolra érkezik 3.6.49 p. éjjel. 12.6.7 p. d. u. 5 óra 15 perc d. u.

Szajóból indul 3 óra 52 p. éjjel. 12 óra 8 d. és 5 óra 18 p. délután

Fuzsata-Tenyőre érkezik 4 óra 11 p. éjjel 12 óra 25 p. és 5 óra 35 p. d. u.

Pusztá-Tenyőről ind. 4 óra 11 p. éjjel, 12 óra 26 p. és 5 óra 36 p. d. u.

Kengyelől indul 4 óra 48 p. éjjel, 12 óra 5 p. d. u. és 6 óra 01 p. este.

Martfűről indul 5 óra 19 p. éjjel 1 óra 17 p. és 6 óra 25 perc este

Tisza-Földvállról indul 5 óra 50 p. éjjel, 1 óra 47 p. d. u. és 6 óra 42 p. este.

Homokról indul 6 óra 02 p. reggel 1 óra 59 p. d. u. és 6 óra 53 p. este.

Kun-Szent-Mártonról indul 7 óra — reggel 2 óra 58 délután és 7 óra 33 p. este.

Tökérről indul 7 óra 30 p. reggel, 3 óra 30 p. reggel és 8 óra este.

Szentesre érkezik 8 óra 04 p. reggel, 4 óra 01 perc délután és 8 óra 30 p. este.

Szentesről indul 4 óra 47 p. éjjel 8 óra 24 p. reggel és 4 ó. 57 p. d. u.

Szegvárról indul 5 óra 10 p. éjjel, 8 óra 48 p. reggel és 5 óra 29 p. délután.

Mindszentről indul 5 óra 48 p. éjjel, 9 óra 24 p. reggel és 6 óra 05 p. este.

Martélyról indul 6 óra 06 p. reggel 9 óra 41 p. reggel 6 óra 23 p. este.

Hmvasárhely népkertből 6 óra 32 p. reggel 10 07 perc 6 óra 49 p. este.

Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 p. reggel, 10 óra 15 p. reggel és 6 óra 57 p. este.

Szegedre érkezik 7 óra 55 p. reggel 11 óra 17 reggel 11 óra 05 p. este.

H.-M.-Vásárhely—Solnok.

Szegedről indul 3 óra 30 p. éjjel 2 óra 40 p. délután 6 óra 40 perc este.

Hmvasárhelyről indul 7 óra 22 p. délelőtt 3 óra 50 p. délután 8 óra 16 p. este.

Vásárhely népkert indul 7 óra 31 perc délelőtt 3 óra 59 p. délután és 8 óra 25 p. este.

Martélyról indul 7 óra 57 p. délelőtt 4 óra 25 p. délután 8 óra 51 p. este.

Mindszentről indul 8 óra 26 p. délelőtt, 4 óra 54 p. délután és 9 óra 23 p. este

Szegvárról indul 8 óra 50 p. délelőtt, 5 óra 19 p. délután és 9 óra 46 p. este.

Szentesre érkezik 9 óra 10 p. d. e 5 óra 38 p. délután 10 óra este.

Szentesről indul 5 óra 55 éjjel, 10 óra 44 p. délelőtt és 6 óra este.

Tökérről indul 6 óra 29 p. reggel, 11 óra 20 p. délelőtt és 6 óra 32 p. éjjel.

Kun-Szent-Mártonról indul 7 óra 11 p. reggel 12 óra 03 p. délután és 7 óra 22 p. éjjel.

Homokról indul 7 óra 43 p. reggel 12 óra 37 p. délután 7 óra 52 p. éjjel.

Tisza földvállról indul 8 óra 01 p. reggel, 12 óra 57 p. délután és 8 óra 14 p. éjjel.

Martfűről indul 8 óra 16 p. reggel, 1 óra 16 perc délután 8 óra 31 p. éjjel.

Kengyelől indul 8 óra 50 p. reggel, 1 óra 53 p. délután 9 óra 04 p. éjjel.

Fuzsata-Tenyőre érkezik 9 óra 06 p. reggel, 2 óra 10 p. délután és 9 óra 19 p. éjjel.

Pusztá-Tenyőről indul 9 óra 17 p. reggel 2 óra 11 p. délután 9 óra 20 p. éjjel.

Szajolra érkezik 9 óra 34 p. reggel 2 óra 30 p. délután 9 óra 36 p. éjjel.

Szajóból indul 9 óra 35 p. reggel 2 óra 31 p. délután 9 óra 41 p. éjjel.

Szolnokra érkezik 10 óra reggel, 3 óra délután 10 óra 06 p. éjjel.

Budapestre érkezik 1 óra 10 délután 6 óra 20 perc este 5 óra reggel.

Félegyháza—Csongrád.

Budapestről indul 8 óra 30 p. reggel, 2 óra 30 p. délután.

Félegyházáról indul 12 óra 25 p. és 5 óra 30 p. délután.

Gátérről indul 12 óra 51 perc 5 óra 58 perc délután.

Kónyaszékről indul 1 óra 08 perc délután 6 óra 16 p. este.

Csongrádra érkezik 1 óra 25 perc délután 6 óra 33 p. este.

Csongrád—Félegyháza.

Csongrádról indul 9 óra 15 p. reggel 1 óra 50 p. délután.

Kónyaszékről indul 9 óra 33 p. reggel, 2 óra 07 p. délután

Gátérről indul 9 óra 56 p. reggel 2 óra 27 perc délután.

Félegyházára érkezik 10 óra 20 p. reggel 2 50 p. délután

Budapestre érkezik 1 óra 25 p. délután 7 óra 01 perc este.

Felelősszerkesztő: **BÁNFALVI LAJOS.**
Társaszerkesztő: **MATEFFY LASZLÓ.**
Kiadótulajdonos: a „Szentes és Vidéke” köznyomda

ad 2008 sz.
a. 1902 **Szentes város közygymjától.**

Árverési hirdetés.

A városi árvaszéktől nyert megbízatás folytán közhírré teszem, miszerint a néhai Mezei Mór hagyatékához tartozó ingóságok; köztük zongora, aranyóra láncsal, fegyverek, házbütorok, a f. évi június hó 2. napján délelőtt 9 orakor és folytatva készpénzfizetés mellett, a helyszínén III. t. 23. sz. háznál nyilvános árverésen el fognak adatni.

Kelt Szentes város árvaszékeinek 1902. évi május hó 31. napján tartott üléséből.

Beszédes István
közygám.

Eladó birtok.

Szelevény község határában fekvő mintegy 245 magyarholdas Vitáisi-féle birtok eladó. (Vasúti állomás Kun-Szent-Márton) Bővebb értesítés **Dr. Berger Árpád** ügyvédi irodájában Budapest, IV. ker. Régi-posta-utca 5 sz. I. e.

Szőlőtermelőkhöz!

Alulírott értesítem az érdeklődőket, hogy **szőlőkaróim a TISZÁN megérkeztek.**

Szentes, 1902. május 31.

Székely József,
fakereskedő.

1614/tkv. 1902.

Arverési hirdetésnyi kivonat.

A szentesi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankja, mint részv. társ. végrehajtónak Horváth Mihály k. n. Buzi Farkas Sára végrehajtott szentesi elleni 690 korona lejárt részlet törke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szentesi kir. járásbíróság területén lévő Szentes város határában fekvő a szentesi 8873. számú telekjegyzőkönyvben A. f. 12017 hrsz. a. felvett mucsihati legelőföldre 1731 kor. továbbá a szentesi 13218 sz. tjkvben. A. f. 11970. hrsz. a. felvett mucsihati legelőföldre 1146 koronában ennem megállapított kiküldési árban az árverést elrendelt és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi június hó 26. napjának d. e. 9 orakor ezen telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladhatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsarának 10 százalékát, vagyis 173 korona 10 fillért, és 114 korona 60 fillért készpénzben, vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnal előleges előfizetéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságnal 1902. ápril. hó 8-an.

KATKICS,
kir. albró.

Földeladás.

Czukkermann Károly örökösének búseri 120 kishold, földje kedvező feltételek mellett eladó. — Alkult lehet kötni dr. Polacsek Albert ügyvéddel.

3—1

KIVALÓ ERŐSÍTŐSZER

Farbenfabriken vorm.
Friedr. Bayer & Co. Elberfeld.

SOMATOSE

ausblüht készült és ennek tápanyagát tartalmazó tiszta, könnyen oldódó albumose készítmény a legkiválóbb

erősítő-szer

gyenge és a táplálkozásban elmaradottaknak, ideg-, mell- és gyomorbetegeknek, beteggyerekeknek, angol kórház szentesi gyermekének, adóknak, nemkülönben

Vas-Somatose

alakban a

sápkórósoknak legelőbb az orvosok által. Vas-Somatose nem egyéb 90 részve összetételű vasat, a melyen alakban a vas az erősből tartalmán van jelen, tartalmazó Somatose.

Somatose renitívül gerjeszti az étvágyat. Raktáron van az összes gyógyszertárban és gyógyszertárakban is.

Olcsó bevásárlási forrás!

Tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség becses tudomására, hogy a közeledő

BÉRMA-KERESZTSÉGRE

a legszebb kivitelű bémaajándékok nálam olcsó áron szerezhetők be.

Nagy választékban vannak: arany és ezüst ékszerek, gyermek függő, gyűrű, nyak- és karékek, kereszt, amu'ett és egyéb függelékek ugyszintén arany, ezüst nickelláncok, valódi Schwajeci arany, ezüst, nickel, acél, férfi női és gyermek zsebórák, valamint minden nemű falórák.

Arany, ezüst töredékeket beváltok vagy becserelek napi árfolyam szerint.

Órajavitó-műhlyemben az eddigieknél sokkal olcsóbban vállalom a javításokat, melyek elkészítését jótállás mellett végzem.

Az eddigi becses pártfogásért hála köszönetem nyilvánítom, melyet jövőben is kiérdemelni, főtörekvésem leend

kiváló tisztelettel:

Kolodinszky József,
műrás és ékszerész.

Üzlethelyiség. Petőfi-szálloda.

Nagy választék!

Valódi tajték pipákban, és szemüveg árúkbán!

Ingyenes tanfolyam műhímzés és áttört munkákban

Szentes, Kossuth-tér, Haris-házban.

- Singer varrógépek mintaszerűek a szerkezet és kivitelben.
- Singer varrógépek nélkülözhetetlenek a háztartás és iparban.
- Singer varrógépek a legerjedtebbek a gyári üzemekben.
- Singer varrógépek utólrhetetlenek szolg. képesség és tartósságban.
- Singer varrógépek kiválóan alkalmasak a divatos műhímzésben.

Ingyenes tanfolyam minden házi varrási munkákban, valamint a divatos műhímzésben. Hímzőszem-raktár nagy színválasztékban. A családi használatra való egyes varrógépekhez elektomotorok.

Singer Co. varrógép részv. társ. Kecskemét.

III. Nagykőrösi u. 157.

Páris 1900.

„Grand Prix.“
Legmagasabb kitüntetés.

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

selyemárúháza
Budapest, IV. Bécsi-útca 4. sz..

tavaszi, nyári ujdonságok

ellen választéka raktárra érkezett. Cégünk elve csak „First Class“ gyártmányok elarúsítására Cégünk az országban az egyedüli, mely Lyon és Páris egelső és leglirésőbb gyárosaival közvetlen összelkötésben áll: az általunk lekötött minták és mintáségek kizárólag cégünknél szerezhetők be

* * Minden egyes árucikknek * * *

föltétlen szabott árak

nyíltan, számokkal van jelölve, ennélfogva a túlfizetés teljesen ki van zárva. —

Minták a vidékre kívánatra bérmente küldetnek.

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

selyemárúháza
Budapest, IV. Bécsi-útca 4 a szám.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszor, a mely már több mint 33 év óta megbizhatóbedörzsölésülalkalmaztaták közörségnél, csúszal és meghűlésekül.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokbana „Horgony“ védjegygyel és a „Richter“ ezéjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerészül Budapestben.

Richter F. Ad. és társa,
csúszal és nyári szallitók
Rudolstadt.

Rohitschi „Tempelforrás“

BORRAL
rendkívül
tűdító és
egészség elősegítő.

Magyarországi raktáros: Hoffmann József Budapestben, Bithory-útca 8.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

Orvosrendőrileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek adjusztálása kereskedelmi törvényezéki mintaoltalom alatt áll.

Ez a balzsam belsőleg és külsőleg hasznos. Mert: 1. Utólehetőleg hatékony gyógyszer a tüdő és mell minden betegségében, csillapítja a katarust és megállítja a köpetet, enyhíti a fájdalmas köhögést és még idült ilyen bajokat is meggyógyít. 2. Kítűnő hatású torokgyulladásnál, rekedtségnél és minden torokbajnál stb. 3. Minden laza alaposan megszüntet. 4. Meglepő gyorsan gyógyít gyomorgörcsöt, kólikát és bélszagot. 5. Kellemesen hashajtó és vértisztító, megtisztítja a veséket, megszünteti a hipochondriát és búskomorságot és erősíti az étvágyat és az emésztést. 6. Kítűnő hatású fogfájásnál, lukas fognál, szájpneumoniznál s minden fog és szájfájásnál és megszünteti a bőfőgést s a gyomorból fakadó kellemetlen szájízét. 7. Külsőleg kítűnő szer minden sebre, forróság okozta hólyagokra, füstulára, szemölcsre, égési sebekre, fagyos daganatokra, rüh, ötvár és kiütések ellen. Megszünteti főfájást, zugast, szagot, csúzt, fülfájást stb. Mindig pontosan kell figyelni a fenti zöld apacvédjegyre! Hamisítók ellen legjobban véd a gyárból, eredeti papírkartonokban való közvetlen megrendelés, 22 kis vagy 6 nagy üveggel 4 korona bérmentve az osztrák magyar birodalom bármely postallomására. Bosznia és Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csakis az összeg előleges beküldése vagy előleg küldése mellett.

Miért szenved ön ? holott minden, még oly régi sebére is biztos gyógyulást találhat és csaknem mindig elkerülhet minden fájdalmas és veszélyes operációt, sőt amputációt is.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi rendkívül tisztító erőjű

Centifolia-kenőcsével

mely a sebek gyógyításában és a fájdalom csillapításában felülmulhatatlan. Valódi centifolia kenőcs használható: gyermekágyasok rosszlelléségnél, tejelválasztasuk fennakadásánál, melkemenyedésnél, orbáncnál, minden régi sebre, nyílt láb és csontsebekre sósólyás ellen, dagadt lábakra, sőt csontszúrnál is, ütött, szúrt, lőtt, vágott vagy zúzott sebeknél, minden idegen anyag kihúzására, amilyen üveg vagy faszálka, homok, seret, tövis stb. minden daganatnál, kinővésznél, karbunkulusnál, képződményeknél, sőt ráknál; újszülöttnél, körömdaganatnál, kiholyagásnál, kisebztet lábra, minden égési sebre, fagyra, a betegek felfekvésére, nyakdaganatra, fülfolyásra s a gyermekék ötvárára stb. stb. Szétküldés csakis a pénz előleges beküldése mellett. Bérmentve. csomagolás és szállítólevéllel 2 tégely 3 kor 50 fillér, Eredeti bizonyítványok egész tömege. O. akadójunk hatástalan hamisítványoktól és ügyeljük, hogy minden tégelyen: „Schutzengel-Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada“ van beégetve.

E gyógyhatásában felülmulhatatlan két szer soha nincs romlásnak kitéve, sőt minél régiebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, fagy és hőseg nem árt nekik, tehát minden időszakban szállíthatók. Csaknem mindig segítenek és gyógyítanak, legalább is az orvos megérkezéseig. Természetes, hogy soha sem szabad hamisítványokat vagy más ilyes ajánlott érték és hatás nélküli, úgynevezett pótszereket igénybe venni, melyek-ért hasznatlanul dobjuk ki a pénzt, hanem mindig csak a két jónak bizonyult, szolid, olcsó, megbízható, e mellett teljesen árthatatlan, közsímet szerhez kell folyamodni, miket minden esetre, minden családnak készletben kellene tartani. Ahol valaki minőségben a valódiság minden ismertető jelével nem kaphatók, leggyeszerűbb közvetlen megrendelést címezni

„Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited, Schutzengel Apotheke“ Pregradában — Rohitsch Sauerbrunn mellett.

Központi raktár Budapesten: Török J. gyógyszerteráiban, Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerésznél és Bécsben Brady E. gyógyszerésznél. 52—13

SULCZ LAJOS

külső-tábiáni (Nádashalom) tanyaföldje, és derekegyházoldali tanyaföldje több évre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal, III. t. 189 szám alatti lakásán bármikor.

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, mely az elveszett erő visszaszadja. Mindazon, akik érte irak, ingyen kapnak egy próbacsomagot, egy 100 oldal vastag könyvvel együtt, postaszállítványként, jól becsomagolva. A lecsúszdalramelőtöbi csudagyógyszer ez, mely már ezeket megmentett, akik ifjúkori kicsapongások folytán erejüket vesztették vagy ezenközben betegségeket szereztek. Ez okból előtárazza az intézet, mindenkinek — akikéri — egy csomag gyógyszer magyarra könyveskövel díjtalanul küldeni. E házi szerrel otthon gyógyítható a baj és mindenki aki fűtözi kicsapongások folytán nemü bajokban, szellem-gyengeségben (vagy chronicus betegségben, szenved otthon gyógyíthatja magát. Ez a gyógyszer közvetlenül ama szervekre hat, melyek erősítésre szorulnak és csúds eredménynyul gyógyítja meg az évek óta állandón betegesket is. Öreges és ifjak irhatnak, az alatt jelzett címen a „late Medical Institut“-nak, honnan a próbacsomagot címükre azon nap megküldik. Az intézet első sorban azokat akarja megmenteni, akik gyógykezelésük végett otthonukat el nem hagyhatják. A próbacsomag és megmutatja, milyen könnyen lehet e horzolás betegségekkel otthon is meggyógyulni. Az intézet nem tesz kivételt. Minderki, bárholon magyarul is írhat a gyógyszerért, amire a legnagyobb diszkrétció mellett díjtalanul elküldik neki a próbacsomagot a magyarra könyvvel együtt írjon tehát — akinek kell — mindenki azo nap. A küldemény olyan zápeu van csomagolva, hogy senki se tudja meg a tartalmát. A levelet így kell megcímezni: State Medical Institute 6901. Elektrou Building, Fort Wayne, Ind. Amerika. Ez minden leve portamentesen küldendő.

50 évi siker!

Eszéki
ARCKENŐCS
és eszéki
SZALVATOR SZAPPAN

eltávolítja a szep őt, máj-
lított és a bőr összes tisztá-
tatlanságát

Valódi esakias a

DIENES J. C. SZALVATOR

gyógytárából

ESZÉKEN FELSŐVÁROSN:

1 tégely eszéki arckenőcs ára : 70 fill. és 1 kor.
1 drb. Szalvator-szappan " 1 korona
1 tégely kézi paszta " 1 " 0 fillér.
Lyoni rizsper his dohoz 1 kor. nagy dohoz 2 kor.
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatarészektől és megfellek tökéletesen a 71.012 számú B. rendeletnek.

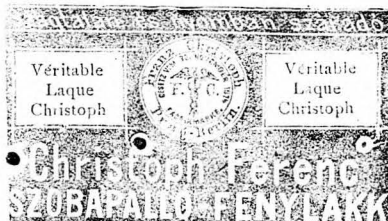
10 6

Főraktár BUDAPESTEN:

TÖRÖK JÓZSEF

gyógyszerész

VI. Király-utca 12. és Andrássy út 29.

lehetővé teszi, hogy a szobak a mazolás alatt használhattassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassú ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, elkerültek. E mellett a használata igen egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mazolást. A palló medves tárgyival feltörülhető, anélkül vagy elvesszethetné fényét.

Christoph Ferencz,

Aválodiszobapalló fénytalálója és egyedüli gyártója.

Szentes: **EISLER LAJOS.** 12 — 3

Clayton & Shuttleworth
Budapest Váci-körút 63. sz.

2. és 3. számú alkák és minden egyéb gazdasági gépek.

Locomobill és főzőcséplőgépek-készletek
Lomboli járgány-séplőgépek. Víznyelőgépek. Turbínák. Kőolaj- és benzol-berendezések. Kőolaj- és benzol-berendezések. Kőolaj- és benzol-berendezések.

3. és 4. számú alkák és minden egyéb gazdasági gépek.

"Columbia-Drill"
Legjobb sorvetőgépek, szecskivágók, rézvágók, kőolaj- és benzol-berendezések, darálóok, őrlemelőgépek, egyenletes acél-alkák.

Lincolntűzgyáruink a világ legnagyobb Locomobil- és cséplőgépgyárá.

A magyar kir. államvasutak gépgyárának legkiválóbb komobil-oszlopépítő és „MILLENIUM”-szerszámgyártó részlegéből készült a párisi nemzetközi kiállítás legmagasabb kitüntetést a GRAND PRIX 1. nyerték.

A magyar királyi államvasutak gépgyárának vezérigénysége.

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

— ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült —

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GÖZCSEPLŐ-KÉSZLETEIT,
14, 16 és 20 lóerejű COMPOUND-LOCOMOBILJAIT és tügre

„MILLENIUM” legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marok- rakó- és kéveköto aratógépeit,

ovábbá a szab osztr.- magyar államvasúttársaság resicai mezőgazdasági gépgyárában készült SACK-rendszerű aczelöntésű ekefevel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselő: **Fischhof Mór, Szeged.**

7—10

Tavaszi és nyári évad 1902.

Valódi brünni szövetek

Egy kupón 3 10 mtr. hosszú, szű. tejfes úri öl zét (ka- bát, nadrág és mellényi) ki- adó csak	2,75, 3,70, 4,80 frt. jó 6 és 6,90 frt. jobb 7,75 frt. finom 8,65 frt. finomabb 10 frt. legfinomabb	valódi gyapú szövet- ből
---	---	-----------------------------------

Egy kupón fekete szalonöltözékhez 10 frt.— valamint felöltőszövetek, tőrística-
loden, legfinomabb kammgarn stb. stb.
szövetet szétkúld gyári aron a megbizha-
tónak és szólnak kitűnően ismert: szö-
vet gyári — raktár

Siegel-Imhof Brünnben

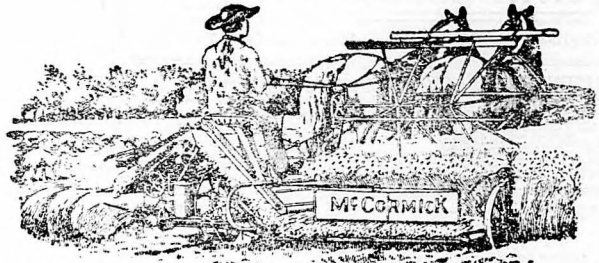
Minta ingyen és bérmentve. Mintaszor-
rinti szétküldés biztosítva.
A magánvevők előnyei, hogy kelméiket
a fentebbi gyárnál rendeljék, igen jelen-
tékenyek.

20—19.

Mc Cormick Harvesting Machine-Company.

(Chicago-i aratógépgyár.)

GRAND PRIX

P A R I S 1900 ban.

Kéveköto aratógép,
Fűkaszálógép,
Közorúkészülék

„Daisy” marokrakó aratógép,
Szénagyűjtő gereblye és
Kévekötofalat

GYÁRTMÁNYAL

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte.
Olcsó tartalékreszek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J. STILLMANN
igazgató

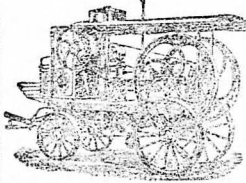
ÉVI TERMELES:
362000 gép

BUDAPEST.
V. kerület, Váci-ut 30. szám

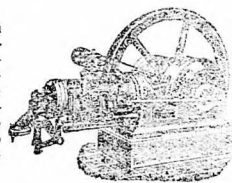
Mótorvásárlók.

Vétel előtt arról szerezzenek meggyőződést, melyik gyártmány a **legjobb**
Drezdai mótor-gyár részv.-t.

(Ezelett HILLE)

gyártja az elismert legjobb **benzin**
és **gáz** mótorokat és **benzinto-**
komobilokat. Malmok, takarmány-
kamrák, cséplés és minden más üzem-
hez kipróbáltan a **legelőkeltebb**
szerkezeti **legártósabb**, **leg-**
könnyebb kezelésű és **legol-**
csobb üzemi gépek. Legelőkelőbb
referenciák több évi legkielegtőbb üzem-
mekről rendelkezésre.

Vezérképviselet és mintaraktár: **Gellért Ignác és T.-nál**
BUDAPEST, V., Teréz-körút 41. szám. (a nyugati pályaudvar közelében).

Minden kiállításon és versenyvizsgálaton a legelső díjakkal
kitüntetve. 14—13

Ház eladás.

I. tized 5 számú házam szabad kéz-
ből kedvező feltételek mellett eladó,
— Értekezhetni lehet Magi Károlylyal
Orosházán. 3—2

ECSEREN

a Nyiri Gerzson-féle 64^{1140/100} hold föld
tanyaépületekkel együtt ELADÓ, vagy
haszonbérbe KIADÓ. — Értekezhetni
a Szentési központi takarékpénztár r.
t. vezetőségével. 3—2

CEMENT-RAKTÁR

Elsőrendő beocsini portland és
román cement bármely mennyi-
ségben jutányos áron kapható

Sarkady N. Ferencz.
3—2 kereskedő.

A legszebb és divatosabb csokrokat és koszorúkat

— élő virágokból —

szállít minden tájakra gyorsan és pontosan
cs. és kir. udvari virágsszállító

MÜHLE VILMOS

Temesvár. 5—2

Haszonbéri hirdetmény.

Nagyméltóságú Gróf Károlyi Sán-
dor úr Csongrádmegyei Királysági
uradalmából az ugynevezet Nagyújvá-
rosi nagy major 789⁷⁴⁹/1100 hold, to-
vábbá a Nagyújvárosi kis major 413
126/1100 hold I. osztályú szántófölddel
— mindkét major kellő és megfelelő
épületekkel ellátva, f. év október 1-től
10 évi időtartamra haszonbérbe kiadó.
— Ugyancsak a fent jelzett időtől és
időtartamra haszonbérbe kiadó kisebb-
nagyobb parcellákban a Cseresz-
László és Ujváros pusztákból 2181
hold I. osztályú szántóföld.

Ez ügyben bővebb felvilágosítást ad
Kis-Királyság up. Gádoros (Békésm).

Péczy Béla,
urad. ispán

2—2

